

ผลกระทบวิกฤติเศรษฐกิจยุโรป ต่อการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

โดยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

นายพลภัทร ดีสวัสดิ์มงคล
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

สหภาพยุโรป 27 ประเทศ

ประเทศสมาชิก จำนวน 27 ประเทศ

ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์
ฝรั่งเศส เยอรมนี ไอร์แลนด์ อิตาลี
ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน
สวีเดน สหราชอาณาจักร กรีซ บัลแกเรีย
ไซปรัส เชดร์ฟบิลด์ เอสโตเนีย ังการ
ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โรมาเนีย สโลวาเกีย
สโลวีเนีย และโปแลนด์

ยูโรโซน 16 ประเทศ

Austria	1999
Belgium	1999
Cyprus	2008
Finland	1999
France	1999
Germany	1999
Greece	2000
Ireland	1999
Italy	1999
Luxembourg	1999
Malta	2008
Netherlands	1999
Portugal	1999
Slovakia	2009
Slovenia	2007
Spain	1999

GREECE CRISIS

- เพดาน The Stability and Growth Pact สหภาพยุโรปกำหนดไว้ไม่เกิน 3% ของ GDP
- การขาดดุลภาครัฐของกรีซปี 2552 สูงถึง 12.7% ของ GDP
- สูงกว่าระดับที่เหมาะสมที่ทางกลุ่มสหภาพยุโรปกำหนดไว้ถึง 4 เท่าตัว
- การขาดดุลภาครัฐดังกล่าว จะส่งผลให้หนี้ภาครัฐของกรีซเพิ่มสูงขึ้น
- เพดาน The Stability and Growth Pact สหภาพยุโรปกำหนดไว้ไม่เกิน 60% ของ GDP
- กรีซมียอดหนี้สินดังกล่าวสูงถึง 2 แสนกว่าล้านยูโร โดยปี 2552 หนี้ของกรีซสูงถึง 112.6% ของ GDP
- สูงกว่าระดับที่เหมาะสมที่ทางกลุ่มสหภาพยุโรปกำหนดไว้ถึง 2 เท่าตัว
- ตลาดส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรกได้แก่ อิตาลี เยอรมนี ไชปรัส และบัลแกเรีย และตลาดนำเข้าที่สำคัญได้แก่ เยอรมนี อิตาลี เกาหลีใต้ จีน และฝรั่งเศส

ภาษี

GREECE CRISIS (ต่อ)

- ค่าเงินยูโรแข็งทำให้ความสามารถในการส่งออกลดลง แต่กรีซไม่สามารถทำอะไรกับค่าเงินได้

เพราะเป็นเงินสกุลร่วมที่ใช้ร่วมกัน 16 ชาติ

- เมื่อเศรษฐกิจทรุดตัวลง ค่าเงินควรจะอ่อน แต่เมื่อผูกกับยูโรซึ่งแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงิน

ดอลลาร์ประมาณ 15% ในปี 2552 ทำให้ดูเหมือนว่าค่าเงินของประเทศกรีซแข็งค่ากว่าที่ควร

จะเป็น

- ฐานะการคลังของประเทศซึ่งย่ำแย่ตั้งแต่ใช้เงินถึง 9,000 – 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในการ

เป็นเจ้าภาพจัดโอลิมปิกเมื่อปี 2547 และกรีซได้เริ่มมีการขาดดุลงบประมาณ 3.2% ของ GDP

นับตั้งแต่ปีนั้น และขาดดุลเพิ่มขึ้นต่อเนื่องถึงปัจจุบัน

ในประเทศก็แข่งขันยาก

GREECE CRISIS (ต่อ)

- ประกอบกับกรีซพึ่งพารายได้จากการบริการเดินเรือและการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยมี

แรงงาน ถึง 60% อยู่ในภาคบริการ เมื่อเศรษฐกิจโลกทรุดตัว อุตสาหกรรมเดินเรือจึงถูกกระทบ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ก็ถูกกระทบด้วยความหวาดกลัวเรื่อง

การก่อการร้าย โรคซาร์ส หวัดนก และไข้หวัดใหญ่ 2009 (หวัดหมู)

- ส่วนประเด็นว่ากรีซอาจจะต้องหลุดออกจากการเป็นสมาชิกยูโรโซนหรือไม่ ยังคงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างน้อย ณ ขณะนี้ เพราะหากกรีซหลุดออกจากยูโรโซน จะส่งผลกระทบต่อ

ความน่าเชื่อถือของกลุ่มยูโรโซนที่มีหน้าที่ต้องดูแลประเทศสมาชิก และส่งผลต่อการตัดสินใจ

เข้าร่วมเป็นสมาชิกของประเทศอื่นๆ ในอนาคตอีกด้วย

ผลกระทบอาจขยายวงกว้าง

- โดยจากข้อมูลที่ได้ศึกษาพบว่ามีความเป็นไปได้ที่วิกฤตกรีซอาจลุกลามไปยังประเทศสมาชิกยูโรโซนอื่นๆ โดยเฉพาะโปรตุเกส สเปน ไอร์แลนด์ และอิตาลี (รวมเป็น 5 ประเทศ ตามตัวอักษร PIIGS - Portugal, Ireland, Italy, Greece, and Spain) รวมถึงอังกฤษที่อยู่นอกยูโรโซนที่กำลังแบกภาระหนี้ภาครัฐในทำนองเดียวกัน
- นอกจากกลุ่ม 5 ประเทศที่เรียกโดยย่อว่า PIIGS ในสหภาพยุโรปแล้ว ก็ยังมีประเทศในยุโรปตะวันออกอีกหลายประเทศ ได้แก่ บัลแกเรีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย โรมาเนีย ยูเครน และฮังการี ที่เชื่อว่าไทยจะต้องจับตามองอย่างใกล้ชิดต่อไป เพราะอาจมีปัญหาในการบริหารจัดการเศรษฐกิจได้ เนื่องจากมีเงื่อนไขต่างๆ ที่สะท้อนการใช้จ่ายเกินตัว เช่น การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ความต้องการกู้ยืมเงินต่างประเทศจำนวนมาก ภาคธนาคารพาณิชย์พึ่งพาเงินกู้จากต่างประเทศมากเป็นพิเศษ การขยายสินเชื่อสูงมากในช่วงที่ผ่านมา หนี้สาธารณะต่อ GDP และการขาดดุลงบประมาณต่อ GDP ที่สูง เป็นต้น
- ทั้งนี้ อาจมีประเทศอื่นๆ อีกก็เป็นได้ หรือบางประเทศที่ได้กล่าวถึง อาจสามารถมีการบริหารจัดการที่ดีจึงไม่ประสบปัญหาใดๆ ในอนาคตได้เช่นกัน

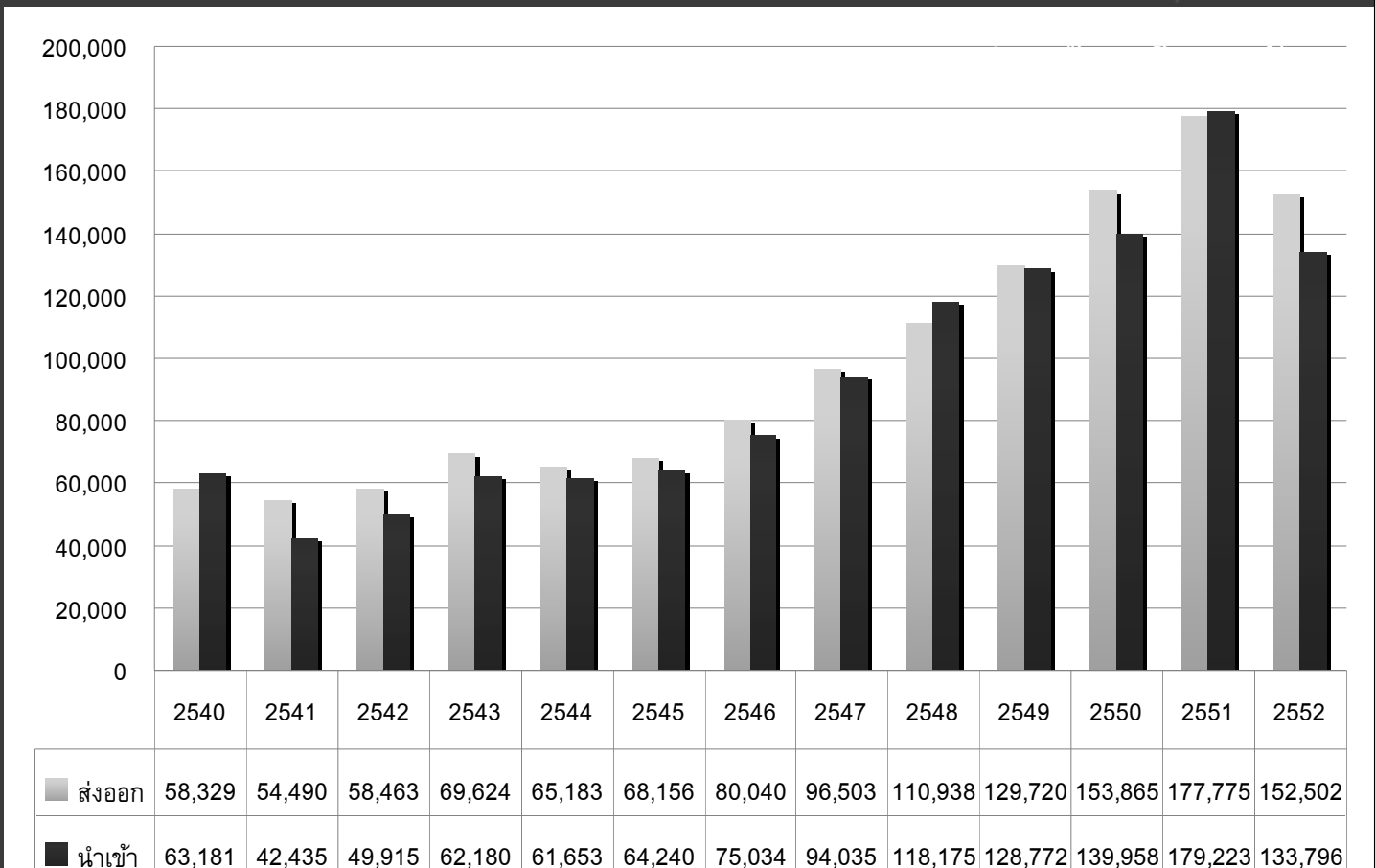
ผลกระทบเริ่มขยายวงกว้าง

- วิกฤตเศรษฐกิจกรีซได้เริ่มแผ่ขยายลุกลามไปยังอีกสองประเทศในกลุ่ม PIIGS
- **กรีซ** เมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมา S&P ได้ลดอันดับความน่าเชื่อถือของพันธบัตรรัฐบาลกรีซลง 3 ขั้น มาอยู่ที่ BB+ ซึ่งเป็นขั้นแรกของ rating ที่ถือเป็นพันธบัตรขยะ (Junk Bond) อันเหมาะแก่นักลงทุนที่นิยมการเก็งกำไรเท่านั้น
- **โปรตุเกส** ไม่เพียงแต่กรีซเท่านั้นที่ถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือ ล่าสุดเมื่อวันที่ 27 เมษายนที่ผ่านมา S&P ได้ลดอันดับความน่าเชื่อถือโปรตุเกสลง 2 ขั้น จากระดับ A+ สู่ระดับ A- อีกด้วย พร้อมกับให้แนวโน้มเป็นลบ โดยวิกฤตกรีซทำให้เกิดสภาวะความตื่นตระหนกและเกิดความวิตกกังวลอย่างมากในกลุ่มสมาชิกยูโรโซน เพราะเกรงว่าจะลุกลามต่อไปยังสมาชิกประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ
- **สเปน** สเปนถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือเป็นประเทศที่ 3 ในยุโรปต่อจากกรีซและโปรตุเกส โดยเมื่อวันที่ 28 เมษายน ที่ผ่านมา S&P ได้ประกาศลดอันดับความน่าเชื่อถือของสเปนลง 1 ขั้น สู่ระดับ AA จากระดับ AA+ และให้แนวโน้มเชิงลบ โดยระบุว่าสถานะการคลังของสเปนถดถอยลง และเศรษฐกิจภายในประเทศชะลอตัวลง

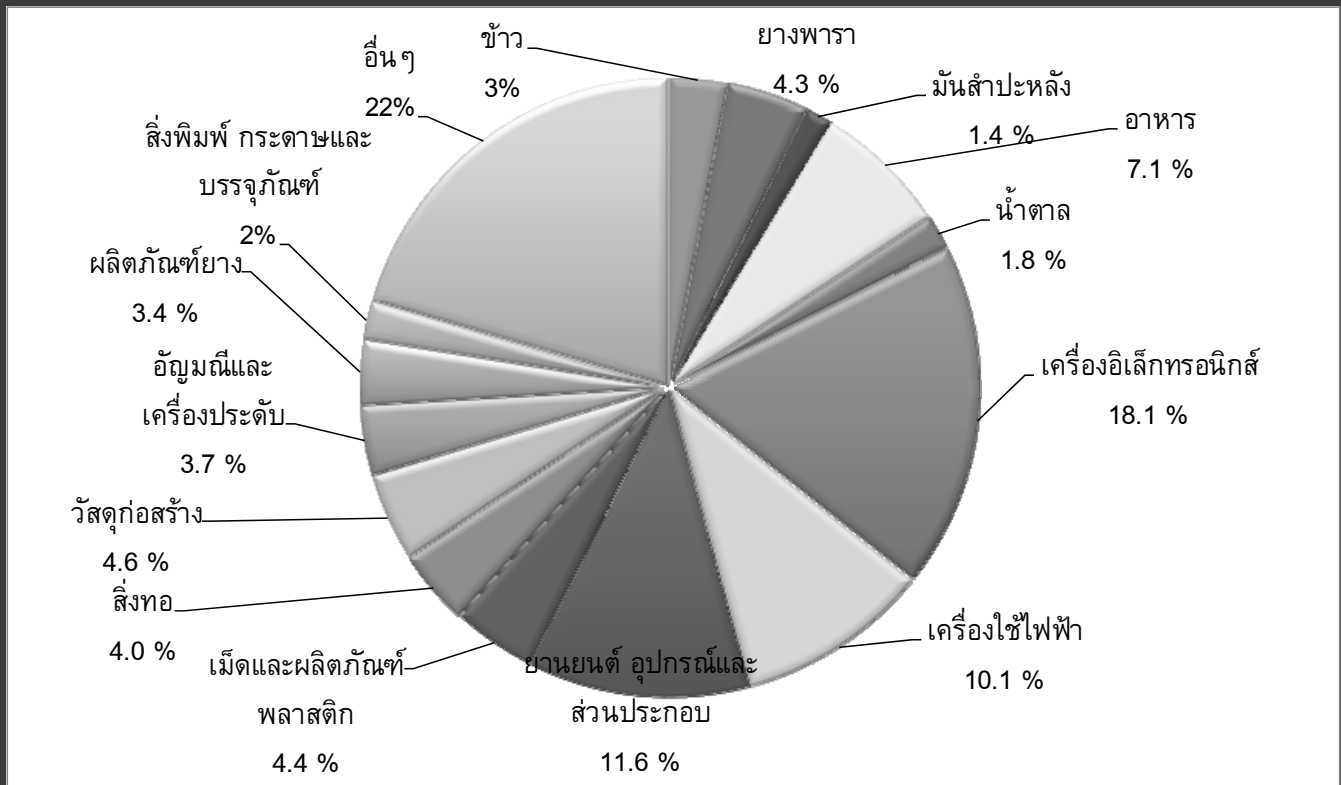
ผลกระทบเริ่มขยายวงกว้าง

- หากนับรวมขนาดเศรษฐกิจของกรีซ โปรตุเกส และสเปน ซึ่งมีภาระหนี้สาธารณะในระดับสูงและกำลังเป็นจุดสนใจของผู้คนทั่วโลก จะพบว่าเศรษฐกิจทั้ง 3 ประเทศ มีสัดส่วนรวมกัน 16.2% ของยูโรโซน
- หากปัญหาลุกลามต่อไปยังไอร์แลนด์และอิตาลี (รวมเป็น 5 ประเทศตามตัวอักษร PIIGS - Portugal, Ireland, Italy, Greece, and Spain) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และต่อค่าเงินยูโรอาจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากขนาดเศรษฐกิจของ 5 ประเทศรวมกัน มีมูลค่าสูงถึง 35.2% ของเศรษฐกิจยูโรโซน

การค้าระหว่างประเทศของไทย (2540-52)

โครงสร้างสินค้าส่งออกของไทย

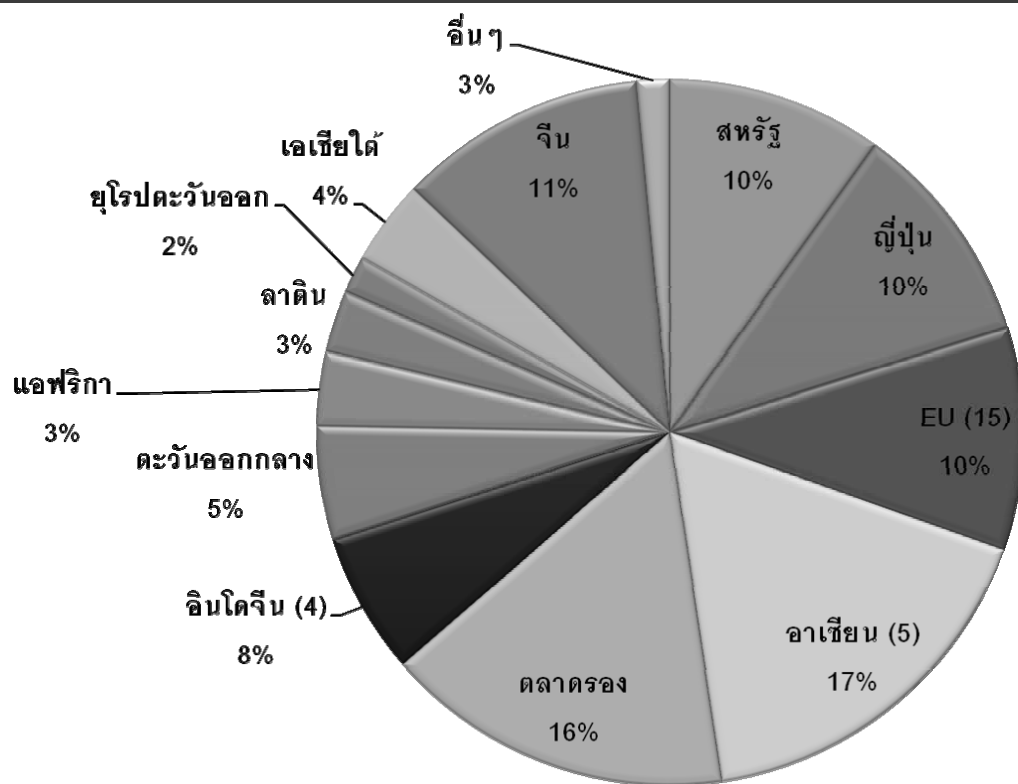

11 หน่วย: ร้อยละของสัดส่วนการส่งออก (ม.ค.-มี.ค. 53)

การส่งออกสินค้าสำคัญ

	2552	2553 (ม.ค.-มี.ค.)	Δ%	สัดส่วน%
รวม	152,502	44,381	31.6	100.0
เกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร	25,389	7,843	44.7	17.7
ข้าว	5,046	1,319	15.7	3.0
ยางพารา	4,308	1,926	102.1	4.3
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	1,520	617	143.7	1.4
อาหาร	12,712	3,168	16.2	7.1
น้ำตาล	1,803	812	133.3	1.8
อุตสาหกรรม	102,806	29,786	26.3	67.1
เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	27,028	8,017	52.7	18.1
เครื่องใช้ไฟฟ้า	15,538	4,486	40.8	10.1
ยานยนต์ และอุปกรณ์ฯ	14,164	5,155	65.9	11.6
เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก	6,753	1,935	38.7	4.4
สิ่งทอ	6,444	1,762	17.2	4.0
วัสดุก่อสร้าง	7,182	2,034	23.3	4.6
อัญมณีและเครื่องประดับ	9,762	1,620	-58.9	3.7
ผลิตภัณฑ์ยาง	4,488	1,523	65.7	3.4
สิ่งพิมพ์ กระดาษและบรรจุภัณฑ์	2,767	874	36.4	2.0
อื่นๆ	24,308	6,752	43.2	15.2

โครงสร้างตลาดส่งออกของไทย

ตลาดรอง* รวมถึง ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ ทวีปออสเตรเลีย และแคนาดา

13

ตลาดส่งออกสำคัญ

	2552	2553 (ม.ค.-มี.ค.)	Δ%	สัดส่วน%
รวม	152,502	44,381	31.6	100.0
ตลาดหลัก	71,499	21,135	39.1	47.6
- สหรัฐ	16,662	4,411	22.8	9.9
- ญี่ปุ่น	15,732	4,563	29.4	10.3
- สหภาพยุโรป (15)	16,060	4,519	21.7	10.2
- อาเซียน (5)	23,045	7,642	75.1	17.2
ตลาดรอง*	25,244	7,109	21.4	16.0
ตลาดใหม่	51,575	15,473	42.8	34.9
- อินเดีย (4)	9,446	2,881	49.7	6.5
- ตะวันออกกลาง	8,672	2,316	9.0	5.2
- แอฟริกา	6,385	1,490	-1.4	3.4
- ลาตินอเมริกา	3,402	1,244	71.5	2.8
- ยุโรปตะวันออก	2,407	763	39.9	1.7
- เอเชียใต้	5,138	1,730	67.6	3.9
- จีน	16,124	5,050	69.9	11.4
อื่นๆ	4,184	663	-63.8	1.5

ตลาดรอง* รวมถึง ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ ทวีปออสเตรเลีย และแคนาดา

IMF คาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจยุโรป

ชะลอตัว

- IMF คาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจยุโรปปีนี้ชะลอตัว
- เยอรมนี เคยคาดการณ์ไว้ที่ 1.5 % ลดลงมาอยู่ที่ 1.2 % ซึ่งอยู่ในระดับที่ “พอประมาณและเปราะบาง” เป็นสัญญาณเตือนว่าการฟื้นตัวของประเทศที่มีเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดของยุโรปจะชะลอตัวลง
- อิตาลี คงมีการฟื้นตัวในระดับ “พอประมาณ”
- โปรตุเกส ก็ถูกปรับลดจากเดิม 0.7 % เหลือ 0.4% หลังจากเกิดปัญหาหนี้สาธารณะพุ่งสูงแบบเดียวกับกรีซ
- อังกฤษ แม้ว่า GDP จะเพิ่มขึ้นราว 0.4 % ในไตรมาสที่ 4 ของปีที่แล้ว และเป็นตัวเลขดีกว่าการคาดหมายเดิม แต่ IMF ก็ยังคงมองว่าเศรษฐกิจของอังกฤษจะยังคงอ่อนแอ
- IMF ยังได้กล่าวในทำนองเดียวกันต่อที่ประชุมรัฐสภาของโรมาเนียว่ายุโรปมีความเสี่ยงที่จะถูกกันออกไปเป็นประเทศชายขอบภายใน 20 ปีข้างหน้า
- ดังนั้น ยุโรปจึงต้องเร่งปรับปรุงสถาบันต่างๆ ให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรม สร้างศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกกีดกันออกไปจากเวทีโลก
- ที่สำคัญกลุ่มยูโรโซนทั้ง 16 ประเทศจะต้องประสานความร่วมมือเชิงนโยบายให้มากขึ้นด้วย วิกฤตการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเราไม่อาจที่จะใช้เงินสกุลเดียวโดยปราศจากนโยบายเศรษฐกิจที่ประสานกันให้มากขึ้น ในระดับของยุโรปต้องมีมากกว่าระเบียบข้อบังคับและการกำกับดูแล โดยจะต้องมีองค์กรที่มีอำนาจในการแก้ปัญหาของยุโรปโดยรวมด้วย

สำนักงานสถิติยุโรปปรับคาดการณ์

ยอดขาดดุลงบประมาณของประเทศสมาชิกยูโรโซน

- สำนักงานสถิติยุโรปได้ปรับทบทวนยอดขาดดุลงบประมาณปี 2552 ของประเทศสมาชิกยูโรโซนเพิ่มขึ้นหลายประเทศ
- ยอดขาดดุลการคลังของกรีซถูกปรับเพิ่มขึ้นจาก 12.7% เป็น 13.6% ของ GDP และยอดขาดดุลการคลังไอร์แลนด์ถูกปรับทบทวนขึ้นจาก 12.5% เป็น 14.3% ของ GDP
- สำนักงานสถิติยุโรปยังได้คาดการณ์ด้วยว่ายอดขาดดุลงบประมาณโดยรวมของกลุ่มยูโรโซนในปี 2552 ที่ 6.3% ของ GDP อาจถูกปรับเพิ่มขึ้นเป็น 6.9% ของ GDP ในปี 2553 ซึ่งถือว่าสูงสุดในประวัติศาสตร์นับตั้งแต่มีการใช้เงินยูโรร่วมกันมา

มาตรการให้ความช่วยเหลือ

- สหภาพยุโรป (EU) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ออกมาตรการให้ความช่วยเหลือฉุกเฉิน 7.5 แสนล้านยูโร หรือ 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ
- จุดประสงค์เพื่อสกัดวิกฤตินี้กรีซไม่ให้ลุกลามออกไป และหนุนเสถียรภาพของค่าเงินยูโร
- ที่สำคัญธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ได้เข้าซื้อตราสารหนี้ภาครัฐ และเอ็กซชจากตลาดการเงิน เพื่อแก้ไขปัญหาขาดสภาพคล่องของตราสารหนี้ของประเทศสมาชิกที่กำลังประสบปัญหา
- ในมาตรการ 7.5 แสนล้านยูโร แบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ส่วนแรก 6 หมื่นล้านยูโร เป็นมาตรการเดิมโดยคณะกรรมการยูโรจะเป็นผู้ออกตราสารหนี้ค้ำประกันโดยสมาชิก 27 ประเทศ มาให้ประเทศที่มีปัญหาทางการเงินได้กู้ต่อในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกว่าไปตัวเอง
- ส่วนที่สอง 4.4 แสนล้านยูโรเพิ่มเติมจากส่วนแรก มาจากการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ อายุ 3 ปี และค้ำประกันโดยประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป
- ส่วนที่สาม 2.5 แสนล้านยูโร หรือ 1 ใน 3 ของเงินช่วยเหลือทั้งหมด มาจาก IMF ซึ่งนับว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือที่มีขนาดใหญ่มาก

มาตรการให้ความช่วยเหลือ (ต่อ)

- การช่วยเหลือ 7.5 แสนล้านยูโรดังกล่าวเพียงพอสำหรับการแก้ไขปัญหาสภาพคล่อง เนื่องจากมีการประมาณว่าหนี้สินที่ครบกำหนดชำระในช่วง 3 ปีข้างหน้าของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่มีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน อย่างกรีซ โปรตุเกส ไอร์แลนด์ และสเปน น่าจะอยู่ราวๆ 5 แสนล้านยูโร
- ความช่วยเหลือดังกล่าวทำให้เป็นไปได้ว่าประเทศดังกล่าวจะหายืมเงินจากมาตรการนี้มาใช้คืนแก่เจ้าหนี้ในปัจจุบันได้ แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินให้หมดไปได้
- เปรียบเสมือนบริษัทที่มีหนี้สินมากจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ การยืมเงินมาชำระหนี้แบบนี้จึงเป็นเหมือนการซื้อเวลาให้ไม่ต้องผิหนดชำระหนี้ไประยะหนึ่งเท่านั้น แต่ตัวหนี้สินทั้งหมดยังคงอยู่อย่างครบถ้วน
- หากปล่อยให้รัฐบาลของกลุ่มประเทศเหล่านี้ผิหนดชำระหนี้ตอนนี้ จะเกิดผลเสียหายต่อเจ้าหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือธนาคารในกลุ่มประเทศยุโรปนั่นเอง ตัวอย่างเช่นจากยอดหนี้กรีซ 2.2 แสนล้านยูโร มาจากธนาคารในยุโรปถึง 1.9 แสนล้านยูโร ซึ่งในทีนี้เป็นธนาคารในเยอรมนีถึง 7.9 หมื่นล้านยูโร และฝรั่งเศสอีกราว 4.5 หมื่นล้านยูโร ดังนั้น มาตรการดังกล่าวจึงเป็นเพียงจุดจบของปัญหาในช่วงแรก เท่านั้นและยังมีช่วงต่อๆ ที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด

มาตรการให้ความช่วยเหลือ (ต่อ)

- ความช่วยเหลือดังกล่าวอาจมีความล่าช้าเนื่องจากต้องผ่านรัฐสภา และยังมีปัญหาด้านการนำไปปฏิบัติอย่างน้อยอีก 2 เรื่อง คือ
- 1) มาตรการดังกล่าวโดยเฉพาะส่วน 4.4 แส่นล้านยูโร ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาในหลายประเทศสมาชิก ซึ่งไม่น่าจะเร็วนัก เลยทำให้ธนาคารกลางยุโรปต้องออกมาให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นด้วยการรับซื้อตราสารหนี้ภาครัฐและเอกชนตามที่ได้กล่าวมาแล้วในช่วงต้น
- 2) มีโอกาสสูงที่รัฐบาลจะทำตามแผนที่วางเอาไว้ไม่ได้ โดยมาตรการช่วยเหลือดังกล่าวเป็นแบบชั่วคราวและมีสมมติฐานว่าในอีก 2 - 3 ปีข้างหน้า ผู้รับความช่วยเหลือจะต้องสามารถเข้าไปกู้ในตลาดได้โดยตรง แปลว่ารัฐบาลประเทศเหล่านี้ต้องลดการขาดดุลการคลังให้ได้ตามเป้าหมาย
- ตัวอย่างเช่น กรีซต้องลดการขาดดุลการคลังลงรวมกันถึง 11% ของ GDP ใน 4 ปีข้างหน้า แต่ว่าการรัดเข็มขัดก็อาจทำให้เศรษฐกิจหดตัวแรงกว่าที่คิด หากเทียบกับครั้งวิกฤติต้มยำกุ้ง IMF เคยประมาณไว้ว่าเมื่อรัดเข็มขัดแล้วเศรษฐกิจไทยจะติดลบราว 3% แต่ในความเป็นจริงติดลบไปถึงกว่า 10% ดังนั้น GDP กรีซที่คาดว่าจะหดตัว 4% ในปีนี้ และอีก 2.6% ในปีหน้าจึงมีโอกาสที่จะออกมาแย่กว่าที่ประมาณการไว้ ซึ่งจะทำให้รายได้ภาษีของรัฐไม่เป็นไปตามเป้า ส่งผลเสียต่อการลดการขาดดุลการคลังในที่สุด และคงต้องมีการปรับโครงสร้างหนี้ขนาดใหญ่ เนื่องจากขนาดของหนี้สินของกรีซที่สูงมาก

ผลกระทบต่อไทย

- หากวิกฤติเศรษฐกิจของกรีซจำกัดอยู่เพียงประเทศกรีซ จะส่งผลกระทบต่อไทยค่อนข้างน้อย เนื่องจากมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับกรีซคิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.08% ของมูลค่าการค้ารวม ขณะที่การส่งออกของไทยไปกรีซคิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.14% ของการส่งออกรวม และการนำเข้าของไทยจากกรีซคิดเป็นสัดส่วน 0.02% ของการนำเข้ารวม
- ตัวเลขมูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับกรีซ ในปี 2552 (มกราคม-ธันวาคม) มีมูลค่า 240.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ไทยส่งออกไปกรีซ 217.09 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็นและตู้แช่แข็ง รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เสื้อผ้าสำเร็จรูป อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง อัญมณีและเครื่องประดับ
- ขณะที่ไทยนำเข้าจากกรีซ 23.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ เรือและสิ่งก่อสร้างลอยน้ำ ผักผลไม้และของปรุงแต่ง เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ สินแร่โลหะอื่นๆ เคมีภัณฑ์ แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ปูนซีเมนต์ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์

ผลกระทบต่อไทย (ต่อ)

- วิฤทธิเศรษฐกิจกรีซที่เริ่มลุกลามไปยังโปรตุเกสและสเปน (ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่ม PIIGS) ไม่น่าจะส่งผลกระทบทางตรงกับไทย เนื่องจากความผูกพันระหว่างเศรษฐกิจไทยและประเทศเหล่านี้มีค่อนข้างน้อย โดยการส่งออกไปยังกรีซ โปรตุเกส สเปน และไอร์แลนด์ มีมูลค่ารวมกันเพียง 1% ของการส่งออกของไทยเท่านั้น สำหรับสินค้าหลักของไทยที่ส่งออกไปยังสี่ประเทศดังกล่าวได้แก่ ชิ้นส่วนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เสื้อผ้า เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน ยางและผลิตภัณฑ์จากยาง และรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์
- แต่ที่น่ากังวล คือ ผลกระทบทางอ้อม (หากวิกฤติลุกลามต่อเนื่องไปยังสมาชิกสหภาพยุโรป) เนื่องจากสหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าอันดับ 2 ของไทยรองจากกลุ่มอาเซียน มีส่วนแบ่งตลาดคิดเป็น 12% ของการส่งออกทั้งหมดของไทย หรือคิดเป็นมูลค่าการค้าระหว่างกันสูงถึง 3 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ และกรีซมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 28 ของโลก

ผลกระทบต่อไทย (ต่อ)

- ฉะนั้นหากเศรษฐกิจกรีซมีปัญหาลดลง ก็อาจส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกอื่นในสหภาพยุโรป และส่งผลให้ค่าเงินยูโรอ่อนตัวลงในที่สุด ขณะที่ค่าเงินบาทไทยก็มีแนวโน้มแข็งค่าอยู่ก่อนแล้ว จะยิ่งซ้ำเติมความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของไทยมากยิ่งขึ้น โดยส่งผลให้ยุโรปนำเข้าสินค้าไทยน้อยลง คนยุโรปท่องเที่ยวไทยน้อยลง ประกอบกับมีการเทขายเงินยูโรและหุ้น มีการลดการลงทุนในสินทรัพย์ยูโร รวมถึงลดการลงทุนในสินค้าโภคภัณฑ์อย่างน้ำมัน เพื่อหันไปถือทองคำและไปลงทุนในสิ่งที่มีความเสี่ยงต่ำกว่าอย่างเงินดอลลาร์ ทำให้เงินดอลลาร์แข็งค่าขึ้น ราคาน้ำมันลดลง
- สินค้าสำคัญที่ไทยส่งไปยังสหภาพยุโรปที่อาจได้รับผลกระทบในอนาคต ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น วิทยุและเครื่องประดับ อาหารแช่แข็ง สิ่งทอและเสื้อผ้า ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักสำคัญของไทย

ผลกระทบต่อไทย (ต่อ)

- ตัวเลขการค้าระหว่างไทย - สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) ในปี 2552 ไทยเกินดุลการค้า 6,003.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ปี 2551 เกินดุล 9,059.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ปี 2552 มูลค่าการส่งออก 18,154.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 22.4
- สินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบเลนส์ น้ำมันสำเร็จรูป กุ้งสด แขนเย็บผ้า เครื่องสำอาง สบู่และผลิตภัณฑ์รักษาผิว อาหารสัตว์เลี้ยง ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูป
- สินค้าส่งออกที่ลดลง ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้แปรรูป และแผงวงจรไฟฟ้า
- ปี 2552 มูลค่าการนำเข้า 12,150.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 15.2
- สินค้านำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบิน สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ แร่ และผลิตภัณฑ์จากแร่ รถยนต์นั่ง ยุทโธปกรณ์ สัตว์น้ำสดแช่เย็น แช่แข็งแปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป
- สินค้านำเข้าที่ลดลง ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบเคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ผลิตภัณฑ์โลหะ

ผลกระทบต่อไทย (ต่อ)

- เบื้องต้นมองว่ายังมีผลกระทบไม่มาก เพราะขณะนี้ IMF รวมทั้งประเทศสมาชิกใน EU ได้ออกมาตรการช่วยเหลือกรีซอย่างเต็มที่ตามที่ได้กล่าวข้างต้น ส่วน สหรัฐฯ เองถ้าเห็นว่ากรีซมีปัญหาหนักจนอาจลุกลามกลายเป็นวิกฤติเศรษฐกิจโลก ก็คงจะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือด้วย ดังนั้น หากสามารถควบคุมดูแลสถานการณ์ของกรีซได้ไม่ให้ลุกลามไปมากกว่านี้ ผลกระทบที่จะมีต่อเศรษฐกิจโลกและต่อเศรษฐกิจไทยก็จะค่อนข้างน้อย
- นอกจากนี้ สถานการณ์ในปัจจุบันยังค่อนข้างจำกัดอยู่เพียงในวงของกรีซและบางประเทศในกลุ่ม PIIGS ยังไม่ลุกลามไปทั่วยุโรป จึงเชื่อว่าปัญหาเหล่านี้เป็นเพียงความวิตกกังวลเท่านั้น ขณะเดียวกันค่าเงินยูโรอ่อนจะกลับกลายทำให้คนเห็นว่าการเดินทางไปที่ยุโรป หรือซื้อและนำเข้าสินค้านำเข้ายุโรปได้มากขึ้นเนื่องจากราคาดูกลง ซึ่งเชื่อว่าสิ่งนี้จะทำให้เศรษฐกิจยุโรปและกรีซจะดีขึ้นในระยะปานกลาง

ผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชีย

- กระแสเงินทุนที่มีแนวโน้มหลังไหลเข้ามายังภูมิภาคเอเชียอาจส่งผลทำให้สกุลเงินของประเทศในแถบนี้แข็งค่ายิ่งขึ้นและทำให้สินค้าส่งออกสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันในด้านราคา
- เอเชียกำลังประสบกับสภาวะการที่มีต่างชาติเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และกระแสเงินทุนจากทั่วโลกที่ทยอยไหลเข้ามาจะเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับธนาคารกลางของประเทศในเอเชีย เพราะจะมาพร้อมๆ กับแนวโน้มเงินเฟ้อและการก่อตัวของภาวะฟองสบู่ในตลาดหุ้นและอสังหาริมทรัพย์
- วิฤตติหนึ่งในยุโรปอาจส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชีย คือ ต้นทุนเงินกู้ที่อาจจะขยับสูงขึ้นหรือในกรณีที่รุนแรงกว่านั้น คือ ภาวะสินเชื่อดังตัวจะเกิดขึ้นอีกครั้ง ทั้งนี้เพราะธนาคารจากยุโรปมีบทบาทในฐานะผู้ลงทุนและเป็นแหล่งปล่อยเงินกู้รายใหญ่ให้กับประเทศในเอเชีย โดยธนาคารจากยุโรปมีสัดส่วนปล่อยกู้ให้กับประเทศกำลังพัฒนาในแถบเอเชียอยู่ถึง 25% ของเงินกู้ทั้งหมดที่มาจากต่างประเทศ ในจำนวนนี้ 33% มาจากธนาคารของประเทศอังกฤษ

ผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชีย (ต่อ)

- ผลกระทบอีกด้านหนึ่ง คือ หากประเทศยุโรปที่มีปัญหาการคลัง ถูก EU และ IMF ตั้งเงื่อนไขที่บีบบังคับให้ต้องรัดเข็มขัด ประหยัดการใช้จ่ายงบประมาณ ก็จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวลดลง และความต้องการนำเข้าสินค้าจากเอเชียก็น่าจะลดลงด้วย
- ในปัจจุบันหลายประเทศในเอเชียพึ่งพาการส่งออกไปยังตลาดยุโรปอยู่มาก เช่น สิงคโปร์ส่งออกไปยังยุโรป 10 % ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขณะที่จีนมีการส่งออกไปยังยุโรปในสัดส่วนที่สูงกว่านั้น คือ 22%
- แม้ว่าผลกระทบในทางตรงจะยังไม่เกิดขึ้น และแม้ว่ามาตรการปล่อยเงินกู้ช่วยเหลือกรีซเกือบ 1 ล้านล้านดอลลาร์ ที่กลุ่ม EU กับ IMF ประกาศออกมาจะทำให้ความกังวลใจของนักลงทุนคลี่คลายในระดับหนึ่ง แต่ดูเหมือนว่าความเปราะบางของสถานการณ์ที่ยังคงมีผลต่อตลาดทุนและตลาดเงินจะก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อประเทศในเอเชียต่อไปอีกระยะหนึ่ง

ผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชีย (ต่อ)

- ตัวอย่างเช่นในประเทศจีน ซึ่งขณะนี้ธนาคารจีนหลายแห่งกำลังพยายามระดมทุน 7 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่านทางการออกหุ้นระดมทุนในตลาด แต่ความวิตกกังวลในตลาดหุ้นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในยุโรปก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจของนักลงทุนและมีผลให้แผนระดมทุนของธนาคารจีนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
- อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายเชื่อว่า เอเชียคงจะไม่ประสบวิกฤติการณ์คลังเช่นที่กรีซกำลังเผชิญอยู่ เนื่องจากโดยภาพรวมแล้วประเทศในเอเชียยังมีทุนสำรองระหว่างประเทศในปริมาณสูง และที่สำคัญ คือ หนี้สาธารณะต่อ GDP ของประเทศในเอเชียยังอยู่ในระดับต่ำ

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ

- วิกฤติกรีซ และการกระจายตัวของวิกฤติไปยังประเทศสมาชิกยูโรโซนอื่นๆ อาจส่งผลกระทบต่อเนื่องให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยูโรโซนเกิดขึ้นอย่างช้าๆ
- แรงกดดันในช่วงกลางของค่าเงินยูโรยังคงไม่หมดไปในช่วงหลายเดือนข้างหน้า ทั้งนี้ คงต้องยอมรับว่าการส่งออกของไทยไปยังยุโรปอาจต้องเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจยูโรโซน และแนวโน้มการอ่อนค่าของเงินยูโรเมื่อเทียบกับเงินบาทไปพร้อมๆ กัน
- อย่างไรก็ตาม หากย้อนกลับมามองสถานการณ์ของประเทศไทย แม้สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศของไทย อาจทำให้ไทยมีความเสี่ยงที่จะถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือลง แต่กรณีของไทยน่าที่จะมีความแตกต่างไปจากวิกฤติหนี้ของกรีซ เนื่องจากฐานะทางการคลังของไทยค่อนข้างเข้มแข็ง (ระดับหนี้สาธารณะของไทยยังคงต่ำกว่า 50% ของ GDP โดยอยู่ที่ระดับ 44.2% ในเดือนมกราคม 2553)
- นอกจากนี้ การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไทยสามารถทำได้เกินเป้าหมาย สภาพคล่องยังอยู่ในระดับสูง ขณะที่ระดับหนี้ต่างประเทศมีไม่มากนัก น่าจะทำให้ไทยไม่เผชิญกับปัญหาการระดมทุนแบบที่กรีซเผชิญอยู่
- ขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเองก็มีความยืดหยุ่นในการปรับเครื่องมืออัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจของไทย ซึ่งทำให้เชื่อมั่นได้ว่า หากสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศคลี่คลายลง เศรษฐกิจไทยก็คงจะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

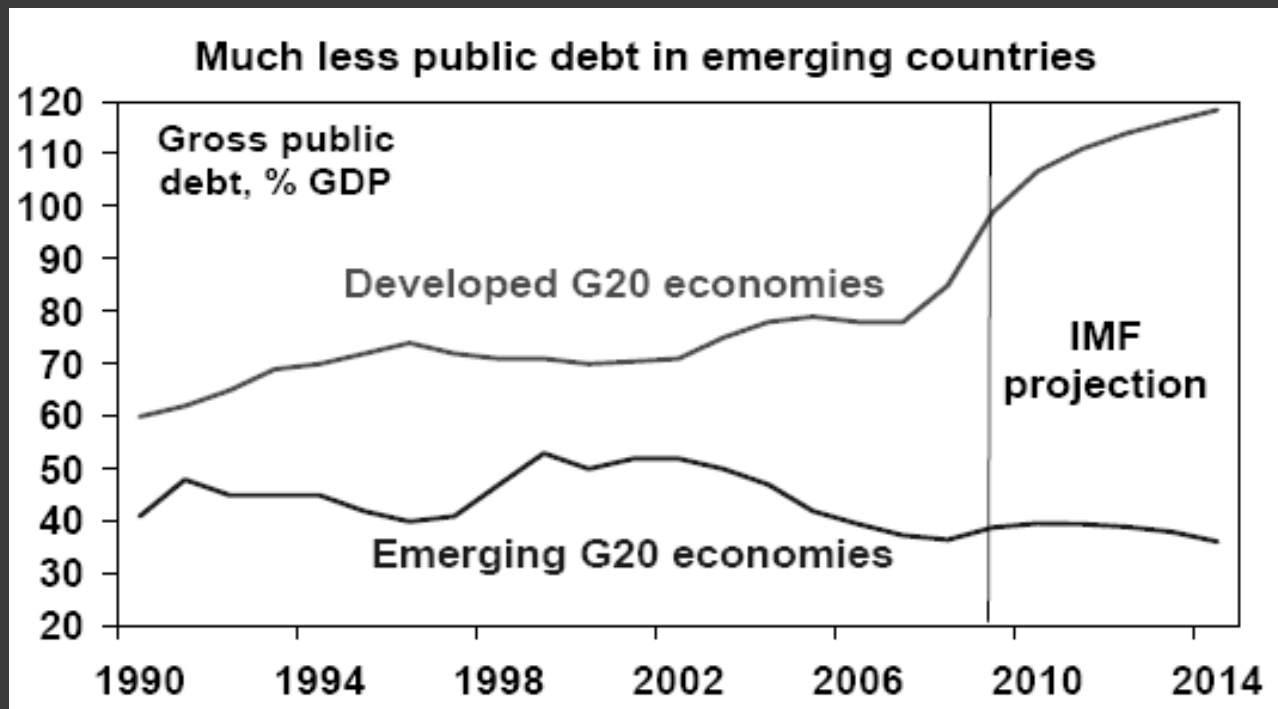
ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการคลังระหว่างประเทศ (ต่อ)

- หนี้สาธารณะที่ 60% ของ GDP นั้น World Bank กำหนดว่าเป็นเกณฑ์สำหรับประเทศกำลังพัฒนาว่ามีหนี้สูงแล้วหรือยัง ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้วอาจจะมีหนี้เกิน 60% ก็ได้
- ตัวอย่างเช่นญี่ปุ่น มีหนี้สาธารณะอยู่สูงถึงเกือบ 200% ของ GDP เพราะประเทศที่พัฒนาแล้วมีความสามารถในการจ่ายคืนมากกว่า และมี Rating ดีมากอยู่แล้วแต่ดันต่อให้ถูก downgrade ก็ยังมี Rating ที่สูงอยู่
- แต่อย่างไรก็ดี ตรงนี้กับทริเจนที่เป็นฝันร้ายที่ทุกประเทศอยากหลีกเลี่ยง อย่างเช่นกรณีของญี่ปุ่นที่กระตุ้นไประหว่างปี 2533 – 2548 (15 ปี) ประมาณ 13 แผน ทำให้หนี้ภาครัฐเพิ่มขึ้นจาก 60% ของ GDP เป็น 180% แต่เศรษฐกิจก็ไม่ได้ดีขึ้นเท่าที่ควร
- ในขณะเดียวกัน กลุ่มสหภาพยุโรปก็ใช้เกณฑ์ 60% เช่นเดียวกัน ในการบังคับว่าประเทศสมาชิกจะต้องมีหนี้ภาครัฐไม่เกินเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งสำหรับกรีซมีหนี้เกินไปเป็น 2 เท่าตัวของที่กำหนดไว้ ทุกคนจับตามองกรีซก็เพราะเป็นประเทศที่อ่อนแอที่สุดในกลุ่มยูโรโซน

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการคลังระหว่างประเทศ (ต่อ)

- แม้วิกฤติเศรษฐกิจกรีซจะจำกัดอยู่ในวงแคบๆ แต่จากการที่หลายฝ่ายกังวลว่าปัญหาของกรีซจะลุกลามไปทั่วยุโรป ซึ่งก็มีความเป็นไปได้ ผู้ประกอบการจึงต้องติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิด และหาตลาดอื่นๆ ทดแทน เพื่อกระจายความเสี่ยง
- ตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ ได้แก่ BRICs ตะวันออกกลาง ละตินอเมริกา อาเซียน คู่ค้าอาเซียนในปัจจุบัน (ASEAN + 3 ASEAN + 6) และตลาดคู่ค้าอาเซียนในอนาคต (ASEAN – GCC : Gulf Cooperation Councils ได้แก่ บาห์เรน คูเวต โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และ ASEAN – MERCOSUR : Mercado Comun del Sur ได้แก่ อาเจนตินา ปารากวัย บราซิล อุรุกวัย เวเนซุเอลา)
- หากมีการรับคำสั่งซื้อ (Order) จากลูกค้า EU ในช่วงนี้เป็นสกุลยูโร เมื่อตกลงราคากันเป็นที่เรียบร้อยแล้วควรทำประกันความเสี่ยงค่าเงิน (Forward) ไว้ทันที และหากเป็นไปได้ควรเจรจาซื้อขายในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ แทน เพราะขณะนี้ค่าเงินดอลลาร์ได้เริ่มแข็งค่าขึ้นแล้ว

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการคลังระหว่างประเทศ (ต่อ)

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการคลังระหว่างประเทศ (ต่อ)

- มีความเป็นไปได้ว่าในอนาคต ASEAN และ BRICs (Brazil, Russia, India, China) จะมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นมากในเศรษฐกิจโลกทั้งในเรื่องการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน โดยอาจมีความสำคัญไม่แพ้สหรัฐฯ ซึ่งขณะนี้ สหรัฐฯ และกลุ่มละตินอเมริกาก็เริ่มมีการฟื้นตัวเร็วขึ้น
- ตรงกันข้ามกับสหภาพยุโรปที่สถานการณ์ไม่แน่นอนว่าจะฟื้นตัวได้หรือไม่ หากยุโรปไม่สามารถเร่งรับมือกับวิกฤติดังกล่าวได้ ทำให้อุณหภูมิยุโรปจะมีบทบาทลดน้อยลงในตลาดโลก และถูกกันออกไปนอกเวที
- สถานะที่ยังไม่รู้ว่ปัญหาของยุโรปจะจบลงอย่างไร ตลาดโลกเริ่มมีข้อสงสัยแล้วว่าเพียงแค่อุปทานของกรีซประเทศเดียว กลุ่มประเทศยุโรปยังไม่สามารถร่วมกันแก้ไขได้ แล้วเรื่องที่ใหญ่กว่านี้จะแก้ไขได้อย่างไร
- ดังนั้น เป็นไปได้ว่าอนาคตเสถียรภาพทางการเงินใน EU อาจขาดเสถียรภาพในระยะยาว

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ (ต่อ)

- ภายในปีนี้ เศรษฐกิจยุโรปยังไม่ฟื้นตัว จะเห็นได้จากปัจจัยหลายประการ
- IMF ได้คาดการณ์เศรษฐกิจยุโรปจะชะลอตัว
- สำนักงานสถิติยุโรปปรับคาดการณ์ยอดขาดดุลงบประมาณของประเทศสมาชิกยูโรโซนเพิ่มขึ้น
- สถานการณ์หนี้สาธารณะและฐานะการคลังที่ อ่อนแอของประเทศสมาชิก
- เครื่องมือในการแก้ไขเยียวยาประเทศสมาชิกยูโรโซนในขณะนี้มีไม่มากนัก
- แผนการรัดเข็มขัดทางการคลังที่เข้มงวดก็ทำได้ยากในทางปฏิบัติ
- กลไกนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยนก็ไม่มีอิสระ คือ ก็ต้องเป็นไปตามแนวทางของธนาคารกลางยุโรป
- ไม่มีกลไกในการกำหนดอัตราดอกเบี้ย และลดค่าเงินให้ต่ำไปกว่าประเทศสมาชิกอื่นๆ ในยูโรโซน
- เมื่อเครื่องมือกระตุ้นเศรษฐกิจไม่อาจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มทางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ อาจกดดันให้ฐานะการคลังย่ำแย่ลงไปอีก ซึ่งก็จะสวนทางกับความกังวลต่อความสามารถในการชำระหนี้ และความเป็นไปได้ที่จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ภาครัฐที่อาจจะเพิ่มสูงขึ้นภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว

ความเห็นของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ (ต่อ)

- ปรากฏการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า กฎระเบียบ และข้อจำกัดของเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศในแถบยูโรโซน ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและการเงินเดียวกัน ทำให้ประเทศสมาชิกที่มีปัญหาการคลัง เช่น กรีซต้องเผชิญกับสภาวะที่ยากลำบากในการเยียวยาปัญหา เนื่องจากไม่สามารถปรับลดค่าเงินและอัตราดอกเบี้ยนโยบายได้เอง
- แม้การลุกลามของวิกฤติไปยังประเทศสมาชิกยูโรโซนอื่นๆ และการถอนตัวของประเทศใดประเทศหนึ่งออกนอกยูโรโซน อาจเป็นชนวนเพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบยูโร แต่ในขณะเดียวกันก็อาจเป็นตัวเร่งให้มีการสร้างกลไกรองรับวิกฤติ อาทิเช่น แผนการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือของยุโรป (European Monetary Fund: EMF) ขึ้นในอนาคต
- แม้แผนความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับกรีซจาก EU และ IMF ได้ถูกผลักดันออกมาในที่สุด แต่ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กรีซดังกล่าวเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น และมีความเป็นไปได้ว่าสหภาพยุโรปอาจต้องเตรียมแผนการรับมือเพิ่มเติมหากประเทศสมาชิกอื่นๆ ในยูโรโซนต้องเผชิญกับปัญหาระดมทุน และต้นทุนการกู้เงินที่เพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับกรีซ

ขอบคุณ

กรมส่งเสริมการส่งออก

นนทบุรี:

44/100 ถนนนนทบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02-507-7999 โทรสาร 02-547-5657-8 สายด่วน 1169

รัชดา:

22/77 ถนน รัชดาภิเษก แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ 02-511-5066-77 , 02-512-0093-0104

www.dep.thai.go.th

DEP